

Městská knihovna v Praze

ČEŠTÍ
BÁSNÍCI
20. STOLETÍ

WYDRZIE MEDIOCRI

Ivan Martin
Jirous

Praha
2019

e-kniha

Hledáte místo, kde...

... můžete celý den studovat nebo pracovat?

... seženete knížku pro zábavu, do školy, k poučení?

... stahujete e-knihy, posloucháte hudbu, tisknete 3D?

... osobně potkáte české i světové autory?

... můžete zajít na koncert, filmy artové i 3D?

Právě jste ho našli!

Městská knihovna v Praze

**43 poboček, 3 pojízdné knihovny, 4 000 akcí ročně,
2 000 000 dokumentů, 60 Kč za registraci**

www.mlp.cz

knihovna@mlp.cz

www.e-knihovna.cz

www.facebook.com/knihovna

**WYDRZIE
MEDIOCRI**

/1985-1997/

Znění tohoto textu vychází z díla [Magorova summa II](#) tak, jak bylo vydáno v Praze nakladatelstvím Torst v roce 2015. Pro potřeby vydání Městské knihovny v Praze byl text redakčně zpracován.

§

Text díla (Ivan Martin Jirous: Wydrzie Mediocri), publikovaného [Městskou knihovnou v Praze](#), je vázán autorskými právy a jeho použití je definováno [Autorským zákonem](#) č. 121/2000 Sb.

Vydání (obálka, upoutávka, citační stránka a grafická úprava), jehož autorem je Městská knihovna v Praze, podléhá licenci [Creative Commons Uved'te autora-Nevyužívejte dílo komerčně-Zachovejte licenci 3.0 Česko](#).

Verze 1.1 z 16. 6. 2020.

OBSAH

--- (Za hořkou lávou horký snív)	8
Alence a Jimovi	9
Když jsem své ženě nedovezl kontrfej z cesty	10
Karlovi Malíkovi	11
Über das Geistige in der Kunst	12
V téhle noci	13
Nevěstka babylonská	14
Kapuška	15
R. L. S. + E. A. P.	16
--- (Skleničky nižší)	17
Srdcová sedma	18
Jaroslavu Kukulovi	20
Josefu Vyleťalovi	22
S. B.	24
Andreji Stankovičovi	25
--- (Zelená a fialová)	26
Jitce Rímské-Bokové	27
Zlatý skarabeus	29
Pavlovi T.	30
--- (Protože jsem tady)	31
J. H.	32
--- (Jako na zeleném sukňě)	33
--- (Z orobinců dým)	34
--- (Po listu lezou hlemýždi)	35
Jiřímu S.	36
--- (Průrva)	37
Ch. Bukowskiemu	38
Janu Nerudovi	39

--- (Na lebkách).....	40
H. F.	41
--- (Luzné bytosti lehké a voňavé).....	42
Jan Želivský.....	43
--- (Stvořil jsi ropuchy)	44
Ed Sandersovi	45
Hommage à Paul Verlaine	46
P. Š.....	47
--- (Tak od nyní mi nad).....	48
Artuš	49
Štb. kapitánovi Vilému Gothovi.....	50
Hommage à Taras Ševčenko.....	51
Aggredior	52
--- (Co je to za město).....	53
H. Michauxovi	54
--- (Na rukách měla rukavičky černé)	56
Jaroslavu Hutkovi.....	57
G. Arcimboldovi.....	58
Komentáře k jednotlivým textům.....	59
Ediční poznámka	63

Kateřině Zedínkové

- - -

Za hořkou lávou horký sníh
na moři brázdy po lodích
v jícnech sopek jsou stopy po ohních

Pananky tančí na očích
v paprscích slunce
Snad s nimi přijde milost která zahladí hřích
ohřeje šedé veverka
které horkými tlapkami do sněhu tlapkají
poselství stop
jež nerozluští ani ten
který je na svět poslal pro naši radost

Někdy se zdá že všichni tančí
Nikdy už neopustíš tu s kterou jsi uviděl
jak na spáleništi svištěl
černými listy vítr
A ani nesejdeš se s ní

Nepřejde lávku děvčátko bez anděla
který je drží za kotník
jemně jak slunéčko sedmitečné šimralo
by je na něm

Na listí rosa
šištičky na olších

Alence a Jimovi

Raci jsou také nešťastní
pozpátku couvají
uhýbají před neštěstím
bojí se
jsou jako my

Rackové před neštěstím
ulétají
snaží se uletět před neštěstím
jsou jako my

Ani já nejsem šťastný
ale jak řekl Naděžďe
Naděňko proč si myslíš
že bys měla být šťastná

Ani Pán Bůh
stvořitel moří lesů
a nás všech nešťastných
není šťastný

Dívá se na nás
a doufá

Doufá

Když jsem své ženě nedovezl kontrfej z cesty

Panenka z Louisiany
neslyšně kráčí
po tenkém listu škumpy

Chvějí se žíly listí
i modré žíly pod kůží

Růžemi vroubená
Panna z Quadalupé
nad mořem beznadějně
ztracená

Karlovi Malíkovi

Po celém těle
tečou slzy
ne už jen z očí

Mrzí nás co jsme nepoznali
nad bryčkou bičem
práskne kočí

Na sosnách
bílý prach
modříný holé
holý práh
skrz který nikdo
nepřijde už za ní

Mrazí nás z toho
co poznali jsme
ve stopě saní
jíní nové
snad ukládá se

Über das Geistige in der Kunst

opuštěnému guru

V červené a modré mají
zálibu primitivové,
i já mám zálibu v
červené a modré.
Zelená modrá pro blázny dobrá,
říkala mi Věra.
I pro mne je dobrá dost.
Slzy ve Vídni,
slzy v Římě,
ostrov Vídeň plovoucí na mých
slzách.
Komu to tak strašně prospělo,
že tolik milionů lidí
nic ze života nemělo.
Bílé zombie
lezou z obílených hrobů.

Wien 13. 1. 1990

V téhle noci

Protože v téhle noci
nikdo jiný než
já

nikdo ti nepodá
tužku
nikde není muž
ani lesba

v nočním trní
téhle noci

Nevěstka babylonská

Franzi Kafkovi

Po levé straně Vltavy
je její levý břeh
po pravé straně břeh pravý

Oblázky převalují se
laskavě ve vlnách

Na pravém břehu Vyšehrad
pahorek vlevo plný Hradčan

Z obou míst
to svinské město zapálit

Tmavé hrady nad hrdou řekou
hřebeny stříbrné na vlnách

Kapuška

Která

prochází deštěm
kapkami
jejichž záře leští stříbro
a zrcadla

Zklamaná milá deštivá víla

zhrzená
po vodě jdoucí a neutopená

Бегущая по волнам

Au! Au! Au!

R. L. S.

E. A. P.

Když pod útesy
o ústa kostry
zacinkla olovnice,
řek: popojedem víc

Když do důlku očního
spustil ji, aby to, co
začínalo na něho, uviděl,
neotřásl se,
řek: popojedem víc

A když pak olovnice
po lebečním švu zašelestila,
odvrátil se a chvíli rty svými
mumlal cosi

Pak matrósovi řek
vem přímý směr a jed'

a cosi mumlal zas
neohlížeje se víc

- - -

Skleničky nižší
vyšší
na barových pultech
milují se jak
věže kostelů

Samička
její muž
nad presbytářem vztyčeni

Nikomu nic

Na tváři Prahy
políček
na vodě Vltavy
chuchvalce pěny

Srdcová sedma

A. S. Puškinovi

Obilí zrudlo taky
Kdo v tobě ležel obilí?
Kdo v tobě ležel řekni mi?
Kdo to tu ležel v klasech po vlasech
milou políbil?

Kdo na mezi přitom karty hrál?

Neopouštím tě přece má milá
esem srdcovým vějířem tě chladím
tím tě ovívám

Dáma srdcová se odvrátila
obrátila se k zrcadlu zapýřila se a
zaradovala

Neštěstí unavené nešťastné
opřelo se mu o hrud'
zaplakalo a řeklo mu
proč se trápíš a na prsou mi pláčeš?

Piky černé zarmoucené
kanuly z tmavých stromů
srdčité vykrojené listy tmavá sedlá krev

Rumělka zelená červená
tvar srdce červený černý

Koule jsou z dubů duběnek
z kterých se černý inkoust dělá
černý jak duše karbaníka
který svou milou na bank pokládá
černý jak krev která mu ze žil dávno už
nevytekla by
kdybys mu nožem žíly obnažil
černý jak piky z stromů dávno už mrtvých
na sukno kulečníku jedině zelené snesly by se

Jaroslavu Kukalovi

Kdo je ten třetí, jenž
vždycky kráčí s Tebou?

Strážný anděl se přece
opírá o Tvůj bok,
laskavou perutí
ze Tvého čela stírá pot,
vějířem křídla
potichu hladí
povrch tvé kůže.

Na jižní točně prázdný stan,
na poušti lebky velbloudí,
lodě uvízlé v mělčinách,
na horách Kukuczkův chladný
smích.

Přese všechno na
perutích přenesou snad
je tam, kde jich
není už pak mi líto.

Zakvete žito na mezích,
ve chladných sklepích
pivovarů tiše
zavoní mláto.

Ničeho není už líto.
Vždyť přese všechno
na perutích přenesou
snad je tam

Josefu Vyleťalovi

V černých nebesích
bílí koníčky
pod nimi zlatých podkov třpyt

Na šňůrkách deště
ikony zavěšené
potěš nás Pane jestli ještě můžeš
a jestli chceš

Krvavých nocí hvězdný déšť
pod nimi vojska nevědomá
Sodoma mrtvá na zemi
polnice poslední tiše zní

*

White little horses
in black Heaven
under them tender animals
with gold irons glowing

In strings of the rain
sacral images hang
give us your joy
my Lord
if you will and
if it's possible for you

Bloody rain from heaven's stars
ignorant armies
Sodoma death on the earth
a sound of the last trumpet
in all lands

S. B.

*Jeden ze dvou lotrů byl spasen
A to je slušné procento
Rudé moře otevřené v
Otvoru ostrov ostrev plovoucí na vlnách
Morový sloup z korálů slepený zarostlý
Irisy
Rudě lemovaný
Arabesky kreslí vlny na vlnách*

Andreji Stankovičovi

fúzistovi

Je strašný šílený a zlý
ořechy klátí
dřevěnou tyčí
sráží je z větví

Ó ořechy sráží
a mléko v kastrolech

Ve větru
sněží z větví

Soustrast na pole lehounce uléhá
lehá si na souvratě

Síti nežítí
milovati nevzítí

- - -

Evě a Václavu Pulkrábkovým

Zelená a fialová
září do zítřka
jemná žebroví listů
á

Jsem žebrák
vím
o pomoc prosím Tě Pane

Stvořil jsi rostliny.
Ustrň se nade mnou.
Zachraň mne, prosím.
Zastav se.
Zamysli se.

Ve váňku pestíků
jemný pel
zrníčka zachrastí v dáli

Obzory bledší než dřív.
Na větvích ostny.
Ostrovy tonoucí ve vlnách.
Ach.

ted' už Tě nechám

Jitce Rímské-Bokové

Nehodlám ještě zemřít
moc práce přede mnou
za mnou pošlapaná tráva
a uděláno nic

Ale jestliže zemřu
vezmi mne prosím Tě dolů
do země zlata
do Equadoru

Bože dokavad lije
na mou tvář
milostný déšť
vem mne do Bolívie

Bože vím
peří deru
ze sebe slupky
šupiny kůží lepších dnů
prosím pokorně
prosím
vezmi mne do Peru

Nechystal jsem se zemřít
odhodlán čelit dalším
dnům
teď už Tě nechám
chceš-li si mě vzít
ale jen do Peru
nebo někam tam

NA POČÁTKU BYL PATAHUAMAK

Čistý Duch

jenž pobýval v temnotách

potom přišly jeho děti

Slunce a Měsíc

a Patahuamak dal jim k průvodu hvězdy

Slunce a Měsíc vstoupily

do stavu manželského

a zplodily děti

nejprve Pirhua královského velekněze

pak Amanty královské mudrce

a potom Inky

krále králů

aby vládli světem

Zlatý skarabeus

Karlovi Ch.

V lebce

mezi zkříženými hnáty
zbytky úst lehce se
usmívaly
lascivně

Ó vanitas

ó vanitas

ó vanitas

Zas

už marnost
marnější než oko prázdné
které lebečním důlkem na
tebe se kouká

Kdo je ten

který kolem
se potlouká

Pavlovi T.

Ušlechtilá je země
moře a oceány omývají ji
po hrstech prst' vlny
na dno odnášejí

Ze studně vůní tón
na dně v ní harfa utonulá

Rosničky veselé

Na nebi laskavý klid

- - -

Protože jsem tady
zdánlivě sám
sebou drásán
obklopen dryádami které si myslí
že jsem strom

Kůra se odlupuje
z dubů vaří se čaj
Jim Čert řekne vám o tom víc
i z jiných stromů se kůra odlupuje
rostliny trpí
i já vám řeknu o tom víc

Dneska jsem zaléval diviznu
ze sudu za zadními vrátky
zamávala mi listy
týž den jsem četl inzerát o prodeji
masožravé květiny
nestačil bych jich koupit tolik aby
vás sežraly vy lidi

Divizna křidélky zamávala

Trojúhelníkové oko nad tím

J. H.

V mramoru žilky rozsvícené
kostřičky listů rozzáří
parafin svíčky mění
v nic

Modré runy na předloktí
křečové žíly na nohách

Ach

Živí jsou ti
na jejichž smrt se neskonale těšíme
sami se obávající vlastní

Z hrobů zarostlých
tlumený smích

- - -

Mirkovi Touškovi

Jako se na zeleném sukně
nedbale dotkne slonovinová koule koule jiné
tak zavadí zrzavá jehlice modřínu
padajíc
o větev sosny

tak špice loukotí zavadí
o bryčku míjející ji v dáli

jako když jsme se zasmáli
tenkrát
a úsměv uvíznuvší jí na rtech
sám pro sebe
se smál

- - -

Z orobinců dým
z doutníků pápěří
mořské panny otisklé v bahně
otisklá křidélka andělů
otisklí trilobiti

Stavidlo lehce zvedlé
jemným proudem vody prchající pod ním
Mníci zalezlí v štěrbinách

Na vinách nás všech hříšných
vztyčený chrám
mědí pokryté střechy
střechýly kanoucí z nich

- - -

Po listu lezou hlemýždi
hemží se světem láska
vrtí se Brownova zrnka
zrníčko po zrníčku
mizí v hromadách zrní
obilí
mizí

- - -

Průrva
v mracích
je okno
které jsi otevřel pro nás

Děšť
spuštěné
žaluzie které jsi svěsil?

Kapky deště
Tvé slzy nad námi?

Padání rorýsů v usínání

Tvůj smích?

Ch. Bukowskimu

Princezny něžné něžná dcera
seděla mlčky na terase
v kalíšku ořechovky zhlížela se

mramorovaná
macerovaná zelená
mořská víla
milá

Zelené slupky
skořápek plodů ořešáků

Panna a víla mořská
v akvamarinové vodě
macerovaná
sama se sebe ptala:

Jsem já tak krásná nebo ošklivá
když kalíšku ořechovky
podívám se do dna?

Pak ocasem šupinatým mávla
do hloubek opět se ponořila

Janu Nerudovi

Duše něžné

jsou duše do bubnů bušící
dunění z kterého Michaux
postavil chrámy

Duše něžná

je duše Filipa
do píšťal varhan
krysa zalezlá

V Loretě

zvonkohra poklady
jitrocel obklady
za okny světlo mrtvých měst

Mrtvé je moře

mrtvé jsou spodní vody
zežloutlé svaté obrázky

Ty který v hořícím keři

vylez už z ohně
odpustit hřích

- - -

Na lebkách
vítězné vlajky vlají

Ze slzí plačících
holek sole se ukládají

Vedle jezero
modrozelené
tiše vlní

Na vodách

Ach

H. F.

Kapka rosy na
listu jitrocele
rozporcované srdce celé
šalvěj čepel zostřený břit

Pod kůrou bříz
kůrovci píšou vzkazy nenalezené nepřechtené
v studené tundře
sobi žvýkají lišejník

Ve stopách saní
taje sníh

- - -

Luzné bytosti lehké a voňavé
opouštějí nás na listech leknínů

Kapušky zlaté okvětní lístky
po vodě posílají
do památníků

Prázdné lahve na mořích
bez poselství
beze slov

Mlčí moře
oblaka tichá
bezvětrí v plachtách
alek tlumený smích

Jan Želivský

Janu Litomiskému

Ke smrti pracoval
jako kdokoli
kdo k smrti ubírá se
Padala na něho klec
a on ji uviděl
jak padá
a věděl že ani Bůh
Stvořitel všeho
mu nepomůže

Pomodlil se a poklekl
vyzpovídal se
a smířeně šel
nechat se zabít na dvůr

Pak dvacet štoudví krve
proměněné
vyteklo zpod vrat

- - -

Stvořil jsi ropuchy
konvexní a konkávní ozdoby
na těle sklenic
prsy žen jsi ozdobil
bradavkami

udělal jsi svět dutý
a vypouklý

Pane Bože
rozselsi po světě vyrážku
a lišej
nechal jsi vyrůst lišejníkům
a mechům
vystlat Betlémy

Pane Bože
pokorně Tě prosím
ať v jeskyni mého života
ať v doupěti
ať v noře

Ed Sandersovi

When beauty barks

I heel

Jako člun ukládající se do vln
jako loď lehající na bok
jako loď
světlo zelené nad vodou

Odliv odhalí bílé dříví
vyplivlé přílivem na zrnka písku

Mělčina vyprahlá
oblázky opuštěné
rozeschlé kostry člunů

Za pípou hospodský hladí si divnou tvář
Luna směřuje k zatmění
Mraky se k sobě choulí
V nebesích duha prostírá plášť
Na chvíli pod cípem jeho
zahlédneš blankytu svit

Na modrém moři
modrý mír

Hommage à Paul Verlaine

Virginii

I.

Ze škumpy vichrem urvané listí
dívky odešlé z Louisiany

Babí léto
a léto Indiánů

Utěrka z Quatemaly

Dedicated to Virginie

II.

A wild wind grabs leaves from
an ailanthus
from Louisiana girls
that abandoned her

Summer of grandmothers
Indian summer

A tea cloth
from Quatemala

P. Š.

blízké a odeznělé
hlavy o břízy otlučené
o kůru drápy utrápené
utrápené

blýská se bouřka když
blízká
stonožka nahá
zpod kamene vyruší se
vysuší se
a
nožičky si uběhá

Ha!

- - -

Tak od nyní mi nad
hlavou visí lustr zalitý krví
perlustruje mne prozařuje
a svítí na mne

Miláčkové moji
na šatonech s mozolem narostlým přes půlku dlaně
miláčkové s usekanými drápy z mačkáren
nasyčení fenolem
perlustrátoři výrobci
iluminací

Jsem pořád s vámi
kdykoli vstávám vařit si čaj
kdykoli rozsvécím lustr
a vařím čaj
kdykoli světlo
a čaj

Artuš

S jinými přece netančil jsem
nikdy
než s těmi s nimiž
tančil jsem

Kdybych byl mečem uměl
mávat
jistě s nimi bych
netančil

V tom kole složitém
raději svíce bych byl
než tančil s tou
jež odpustila mi

Štb. kapitánovi Vilému Gothovi

Budiž Ti země lehká
budiž Ti nebe lehké

Až tě ta holka nechá
nebo nenechá
ať je ta holka lehká
nebo těžká tak
že na srdci jak závaží
z olova milostně leží ti

Potichu vplížíš se
do ložnice prázdné
po ránu ranní svit
vše ukáže ti jasně

smrt s kosou
svícen zlomený
lastury holé
plžatek bahenních

V Dačicích 24. 8. 1992

Hommage à Taras Ševčenko

Jaroslavu Kabíčkoví

Kohoutí stopou
jdu po stopách matky
kolem fiškretu pocit mrazivý

Břečťan jsem přesadil na
jiné zdi
co s popelem z urny
jíž nevěřím

Na dveřích sv. Mikuláše
reliéfně napsáno
Josef Hodač

Co jsem zač
že neznám smích a
neznám pláč

Aggredior

Tak naplňují se ústa světa úsměvy,
čím dál míň čemu je se smát
Mám se podívat na titulky novin?
I tak je mi líto
Jáchyma a Ivana, co prožili v Polsku,
mrtvých Rusů v Afghánistánu
a Milana, kterému jsem dal v Telči
do držky,
musím se podívat do latinského slovníku
na kořen slova agresivita

Měsíc usmívá se doleva
nebo doprava,
lidúno, nemohu najít tvůj pandán

Tak pomalu zmlkají a zamykají
se ústa,
tak pomalu cudně ustupuje a
mizí úcta,
v křišťálové láhvi chvějí se úzkostí
plachty pinzetou vnesených lodí,
vznešené lodi plaví se pod cizími
vlajkami Perským mořem

И над нами чёрный флаг
и на флаге белый знак
коммунистический костяк

- - -

Co je to za město
ve kterém asi žiju
co je to za věže
které se tyčí nad ním

V sklepeních spodní voda
v bytech suterénních
srdce rozdrcená

H. Michauxovi

Kolem útlých
procházejí tlustí
vychloubají se
naparují se
zahubíme tě

V létě horkem tě zahubí
na podzim zasypou tě listím
a potom ještě ozim
vyrůst nechají nad tebou

Braň se bratře můj
a braň se sám
nenech uzavřít se do bran
nenech branami vláčet se
po polích

Nikdy nenech se vláčet
už nikdy na tebe miláčku můj
nikdo ani prst nesmí položit

Jsi ten který potem svým
po tisíciletí zvlhčoval ji – prst'

V dálce vlci zavyjí toho se neboj
neboj se
vlk osamělých věrný druh

Na stromech pruhy stržené kůry
shůry Pán
dívá se

- - -

Na rukách měla rukavičky černé
jemňoučkou pavučinu
sítí v mokřinách
rákosí listy tenké něžné na vodách

Ach! Ach! Ach!

Zviřátka bílá lezla po ní
rosnička pavouček luční koník
a podivný zněl z bažin hlas

Zachraň nás! Zachraň! Zachraň nás!

V ohništi vyhaslém
uhlíky dýmající
ve vesnici nejbližší
mokrou svíci
za oknem zažíhali

Žížaly ptáci zeměplazi
podivným hlasem žalmy lkali
podivný z hlasu zněl jim žal

Na obzoru čněl temný val
temný jak Stonehenge
jejž pro výstrahu vztyčil kdysi Pán

Jaroslavu Hutkovi

Svět je tak křehký,
tak křehký,
cestou od Apolináře ucítil vůni střemchy.

Svět je tak milý,
tak milý.

U sv. Ludmily rozkvetly hlohy,
kéž rozkvetou i v Kartouzích.
Kéž neumlkne lidský smích,
lidský smích.

Mám k Tobě, Pane, ještě proseb pár:
ať se uzdraví Honza Kašpar,
ať zmírní se lidské utrpení,
lidské utrpení.

Není.

G. Arcimboldovi

Josef se živí trávami a tulipány,
já jsem schystaný na lilije.
V hromadě kamení před domem
zašklebil ses,
Giuseppe,
proč mi to děláš?
Bílí pavouci,
červený chřestovníček,
do jezírka naházím čolky.

Howgh.

Komentáře k jednotlivým textům

Über das Geistige in der Kunst

Text je koláží citací a parafrází. Kromě titulu odkazujícího na dílo Vasilije Kandinského lze v básni objevit úryvky z textů Sv. Karáska a E. Bondyho; 5.–3. verš zd. „Komu to tak strašně prospělo...“ je parafrází závěru Bondyho poémy Zbytky eposu, konkrétně dvojverší „Komu to tak hrozně prospělo / že tolik miliónů nic ze života nemělo“; viz E. B., Básnické spisy I., Argo, Praha 2014, s. 581;

Nevěstka babylonská

V RR č. 23 datováno: 1990;

Kapuška

Бегущая по волнам: Jde o původní ruský název knihy Alexandra Grina, která v češtině vyšla nejprve pod titulem Karneval v přístavu (1947), dále jako Běžící po vlnách (1958) a posléze jako Královna vln (1975); „kapuška“ = stulíkovitá vodní květina;

Jaroslavu Kukalovi

1. a 2. verš sh.: „Kdo je ten třetí, jenž vždycky kráčí s Tebou?“: jde o autorem opakovaně využitou citaci motivu z Eliotovy poémy Waste Land (Pustina), konkrétně z její V. části What the Thunder said (Co říkal hrom; překlad Jiřího Valji): „Kdo je ten třetí, jenž vždy kráčí s tebou? / Když počítám, jsme jenom my dva spolu / ale když vzhlednu bílou cestou vpřed / vždy kráčí vedle tebe ještě jeden /.../“; Eliot ve svých Poznámkách k Pustině k tomu dodává: „Podnětem

k těmto veršům byla zpráva o jedné z antarktických výprav (zapomněl jsem které, ale myslím že jedné ze Shackletonových): uvádělo se tam, že skupina badatelů ve stavu krajního vyčerpání neustále trpěla přeludem, že mají o jednoho člena víc, než mohli skutečně spočítat.“; viz T. S. Eliot: Pustina a jiné básně, Praha 1967;

10. a 9. verš zd.: „na horách Kukuczkův chladný smích“: míněn americký horolezec polského původu Jerzy „Jurek“ Kukuczka, jenž zahynul na výpravě do Himálaje v roce 1989;

Josefu Vyleťalovi

V 5. strofě, začínající slovy „In strings...“ byla v MS2 opravena angličtina z pův. „of a rain“ na „of the rain“; dále ve 4. ř. zd. z pův. „give to us...“ na „give us“;

S. B.

V RR č. 23 datováno: 1990;

Jitce Rímské-Bokové

Autor opravil z původního „ATAHUALPA“ na „PATAHUAMAK“, resp. „Patahuamak“; autor uvádí, že text je částečně produktem inspirace, částečně parafrází jedné pasáže z knihy Gastona Leroux Nevěsta Slunce. Román z ovzduší mythů peruánských, jenž vyšel v Románové knihnici Národní politiky buď v roce 1917, nebo 1918 (publikace byla identifikována toliko podle bibliografických záznamů, nepodařilo se ji ověřit de visu); pro MS2 opravil autor původní „Velký duch“ na „Čistý duch“ a dále stanovil mezery oddělující dvě poslední strofy;

Zlatý skarabeus

Pro MS2 přijal autor pozdější variantu tohoto textu, v jaké byl publikován v prvním knižním vydání sbírky *Magorova vanitas*, Brno 1999 [209k], s. 30;

J. H.

1. verš 2. strofy sh. v LtN zní: „Modré žilky na předloktí“;

3. verš zd. v LtN zní: „sami se obávající té vlastní“;

xxx (Z orobinců dým)

V RR č. 23 datováno: 1992;

xxx (Po listu lezou hlemýždi)

3. verš sh.: „vrtí se Brownova zrnka“ – míněn „kníže botaniků“ Robert Brown (1773–1858), konkrétně jeho objev pohybu mikroskopických částic v kapalině či v plynu, tzv. Brownův pohyb, daný tlakem molekul;

xxx (Na lebkách)

V RR č. 23 datováno: 1993;

H. F.

V RR č. 23 datováno: 1992;

Ed Sandersovi

Motto „When beauty barks I heel“ pochází z textu Kupferbergovy písně *When the Mode of the Music Changes*, kterou vydala skupina *the Fugs* na albu *It Crawled into my Hand, Honest* (Warner Bros Records, 1968); jiný úryvek této písně použil Jirous jako motto jedné části své *Zprávy o třetím českém*

hudebním obrození, viz Magorův zápisník, Praha 1997, s. 174;

Aggredior

„aggredior“ (lat.) = přistoupit, napadat, útočit, dát se do něčeho aj.; 4. a 5. verš sh.: „I tak je mi líto / Jáchyma a Ivana, co prožili v Polsku“: Jáchym Topol a Ivan Lamper byli na jedné ze svých cest do Polska v 80. letech zadrženi, dáni do vazby, bylo s nimi brutálně zacházeno; poslední, rusky psaná strofa je citací písně ruských chuligánů.

Ediční poznámka

V našem vydání Jirousových básnických i prozaických textů, jak byly editorsky uspořádány Martinem Machovcem pro knižní publikaci *Magorova summa* z roku 2015 v nakladatelství Torst, z níž vycházíme, nejsou zahrnuty komentáře k původu a vydávání jednotlivých děl, jmenný rejstřík, seznam výběrové literatury. Připojeny jsou pouze poznámky k jednotlivým textům, přibližující čtenáři pozadí jejich vzniku a vysvětlující některé zmiňované skutečnosti.

Hlubší zájem o uměleckou tvorbu Ivana M. Jirouse uspokojí bohatý poznámkový aparát obsažený ve 3. svazku *Magorovy summy*, jenž je výsledkem záslužné precizní badatelské práce Martina Machovce a na který našeho čtenáře odkazujeme.

Redakce MKP

Ivan Martin Jirous

Wydrzie Mediocri

Edice Čeští básníci 20. století
Redakce Slávka Járová

Vydala **Městská knihovna v Praze**
Mariánské nám. 1, 115 72 Praha 1

V MKP 1. vydání
Verze 1.1 z 16. 6. 2020

ISBN 978-80-7602-386-4 (epub)
ISBN 978-80-7602-387-1 (pdf)
ISBN 978-80-7602-388-8 (prc)